

TALLINNA POLÜTEHNIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADIKOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 6(1120)

Reede, 2. märts 1984

XXXV aastakäik

TPI parteiorganisatsiooni ja nõukogu ühine lahtine koosolek, ära kuulanud õppeprorektor dots. V. Mikkali ettekande 1983/84. õ.-a. talvise eksamisesiooni tulemustest, otsustas:

- TPI parteikomitee ja rektoraadik:
 - Jätkata NLKP KK ja NSVL MN 1979. a. määruse «Kõrghariduse edasise täiustamisest ja spetsialistide ettevalmistuse kvaliteedi tõstmisest» täitmist. Pühendada erilist tähelepanu 1983. a. juuni- ja detsembripäevade otsustest tulenevate ülesannete täitmisele.
 - Tõhustada TPI vastuvõtu-propagandat, uurida ebapopulaarse erialade madala väärtushinnangu põhjust. Nõuda profiilerivalt ka teedreilit meetmeid eriala prestiiži suurendamiseks ja senisest aktiivsemat konkreetumist armeeteenistuses viivivate endiste üliõpilastega.
 - Jätkata õpperuumide edasist

tehnikiteerimist. Luua süsteem, mis garanteerib õpperuumide õigeaegse remondi. Õppesemestri alguseks nõuda ja kontrollida graafikokohase remondi lõpetamist ja ruumide elukorra vastavust nõudele.

- Aktiivsemalt rakendada tööle TPI Komsomolikomitee ja teaduskondade õppeosakondade õppedistsipliini kindlustamisel, jooksivate õppetöö tulemuste jälgimisel ja mahajääjate abistamisel.
- Tõhustada nõudlikkust õppejõudude pedagoogilise meistrilikkuse tõstmisel, õppetöödõidilise töö suunamisel ja kontrollimisel, õppejõudude kaadri valikul ja ideelis-poliitiliste teadmiste süvendamisel.
- Teaduskondade dekaanidel ja parteibüroodel:
 - Suurendada nõudlikkust õppedistsipliini süvendamiseks, jooksva õppeedukuse suu-

rendamiseks. Aktiivselt selgitada üliõpilastele distsipliniõuete täitmise tähtsust; juurutada uus rühmapäevikute kasutamise eeskiri.

- Kindlustada teaduskonna õppe-metoodilise ja kasvatusalase seminari korraldamine igal kevadsemestril.
- Aktiivsemalt kaasa haarata ja muuta kõik rühmajuhendajad otseselt vastutavaks rühma õppe- ja kasvatus-töö plaanide teostamise ja tulemuste saavutamise eest.

- Energeetikateaduskonnal analüüsida ja leida meetmed erandlikult suure väljalangevuse vähendamiseks.
- Kateedrite juhatajail:
 - Õppedistsipliini nõudmine teha iga õppejõu tööle kohustuseks, rangelt nõuda projektide ja praktikumide õigeaegset sooritamist. Viia läbi individuaalseid vestlusi mahajääjatega, suurendada kohustuslike konsultatsioonide osatähtsust.

- Viia läbi tööprogrammide pidev täiendamine igal aastal, vormistada kõik tööprogrammid vastavalt eeskirjadele.
- Jätkata ainete õppe-komplekside loomist, õppetöö korralduse professionaliseerimist.
- Tõhusamalt rakendada meetmeid õhtuse ja kaugõppeüliõpilaste õppetöö organisatsioonilise ja sisulise taseme tõstmiseks.
- Partei-, komsomoli- ja a/ü organisatsioonidel:
 - Põrata alalist tähelepanu TPI kollektiivi liikmete kommunistlikule kasvatusle, töö- ja õppedistsipliini kindlustamisele.
 - Jätkata sotsialistliku võistluse arendamist, võitjate tutvustamist ja eesrindlike meetodide tutvustamist. Korraldada oluliste sotsialistlike kohustuste võtmist NLKP 26. kongressi otsuste elluviimisel ja XI viisaastaku ülesannete realiseerimisel.

VALIMISTELE

KOOLINOORED JA ÜLIÕPILASED! Omaõige sihikindlalt teadmisi, valmistuge teadlikult ja vastutustundlikult astuma iseseisvasse ellu. Andke jõukohane panus rahvamajandus-ülesannete lahendamisse, kasvatage endas töökust ning pidevat püüdu saavutada kutsemeisterlikkuse, teaduse, tehnika ja kultuuri kõrgusi!

NOORED VALIJAD! HÄÄLETADES KOMMUNISTIDE JA PARTEITUTE BLOKI KANDIDAATIDE POOLT, TE HÄÄLETATE RAHU, TUUMASOJAOHU ARAHOIDMISE NING RAHVASTE ÜLEMÄAILMSE JULGEOLEKU TAGAMISE POOLT.

Kallid seltsimehed!
Leninlik Komsomol — Nõukogude Liidu Kommunistliku Partei aktiivne abiline ja kindel reserv — läheb NSV Liidu Ülemnõukogu valimistele, olles tihedalt koondunud partei ja tema Keskkomitee ümber.

Valimiseelsetel koosolekudel nimetati NSV Liidu Ülemnõukogu esimesteks saadikukandidaatideks Kommunistliku Partei ja Nõukogude riigi juhid. See on veenev tõend partei ja rahva ühtsuse kohta.

Saadikukandidaatide hulgas on parimad kommunistlikud noored, noored eesrindlased ja tootmisnovaatorid, Nõukogude noorsoo kõige väärtisemad esindajad.

Paljud kommunistlikud noored kuuluvad valimiskomisjonidesse ning on nimeatud saadikukandidaatide usaldusmeesteks. Ei ole kahtlust, et igatiks neist täidab aega seda tähtsat ühiskondlikku ja komsomoli-ülesannet!

ÜLKNÜ Keskkomitee õnnitleb südamliselt miljonid noormehi ja neid, kes võtavad valimistest osa esmakordselt. Olge alati ja kõiges Nõukogude Sotsialistlike Vabariikide Liidu kodaniku kõrge nimetuse väärtis!

ÜLELIIDULISE LENINLIKU KOMMUNISTLIKU NOORSOÜHINGU KESKKOMITEE PÕRDUB KÕIGI NOORTE VALIJATE POOLE ÜLESKUTSEGA HÄÄLETADA KOMMUNISTIDE JA PARTEITUTE VÄÄRAMATU BLOKI KANDIDAATIDE POOLT! ÜLKNÜ KESKKOMITEE ON VEENDUNUD, ET KOMMUNISTLIKUD NOORED JA KOGU NÕUKOGUDE NOORSUGU TÄHISTAVAD NSV LIIDU ÜLEMNÕUKOGU VALIMISI UUTE TÕUSAAVUTUSTEGA, EESKJULIKU ÕPPIMISE, LAITMATU SOJAVÄETENISTUSE NING ÜHISKONDLIK-POLIITILISE AKTIIVSUSE SUURENDAMISEGA, ANNAVAD VÄÄRILISE PANUSE PARTEI XXVI KONGRESSI JA SELLELE JÄRGNEVUD NLKP KESKKOMITEE PLEENUMITE OTSUSTE TÄITMISSE.

ÜLELIIDULISE
LENINLIKU
KOMMUNISTLIKU
NOORSOÜHINGU
KESKKOMITEE

8. märtsil tähistame
**RAHVUSVAHELIST
NAISTEPÄEVA.**
Seoses üldrahvaliku pidupäevaga õnnitlen kogu instituudi naisperet ja

k ä s i n :

avaldada tänu eeskujuliku ametialase, õppe- ning ühiskondliku töö eest järgmistele naisõppejõududele, -töölisele, -teenistujatele ja -üliõpilastele:

- Eve Aarne, EE-81 üliõpilane
- Irene Allikas, ehitustehnoloogia kat. assistent
- Mare Altosaar, TU Sektori vanemteadur
- Veronika Antonova, kaugõppe-teaduskonna metoodik
- Zemfira Arro, põlevikivieksemia ja sünteesi probleemlaboratooriumi nooremteadur
- Olga Berezovskaja, TM-87 üliõpilane
- Evi Einloo, tööstusliku soojus-energeetika probleemlabori vanemlaborant
- Elle Eljand, TU Sektori insener
- Velve Feldt, AV-81 üliõpilane
- Olga Guivan, LI-47 üliõpilane
- Erna Hakk, majandusosakonna koristaja
- Aino Heinpalu, mäekateedri insener
- Ene Hindrekus, TM-81 üliõpilane
- Tiiu Ilves, KÜ-61 üliõpilane
- Sirje Ingermann, tööstusliku soojusenergeetika probleemlabori insener
- Marika Jaagusoo, anorgaanilise keemiat kat. laboratooriumi juhataja
- Maie Kallak, TI-61 üliõpilane
- Lia-Silvia Kallak, graafika kat. insener
- Ann Kivilo, TU Sektori vanemlaborant
- Malle Kreen, orgaanilise ja biokeemia kat. dotsend kt.
- Mai Krikk, NLKP ajaloo kat. dotsend kt.
- Terje Kristman, TE-21 üliõpilane
- Alevtina Kudrjavitseva, statistika kat. dotsent
- Katrin Kukk, ehitusteaduskonna dispetser
- Tiina Kuller, ehituse ökonoomika ja organiseerimise kat. laborant

Sirje Laasik, kaadriosakonna vaneminsener
Irina Laksberg, NLKP ajaloo kat. vanemlaborant

Kaie Laupa, toiduainete laboratooriumi vaneminsener
Jelena Ljubetskaja, vanemaamatukoguhoidja

- Hilja Loorits, keemiatööstuse protsesside ja aparatuuride kat. vanemõpetaja
- Kaja Malt, TE-81 üliõpilane
- Külliki Mats, KO-101 üliõpilane
- Hele Matt, LS-61 üliõpilane
- Siiri Merila, teadusliku raamatukogu vanemtoimetaja
- Elviira Metus, teoreetilise mehhaanika kat. assistent
- Maris Millner, TU Sektori vanemtehnik
- Taimi Nurmiste, teadusliku raamatukogu vanembibliograaf
- Kaia Nuuter, TM-61 üliõpilane
- Irina Pašitšnaja, KA-87 üliõpilane
- Luule Piirsalu, graafika kat. vanemõpetaja
- Tatjana Prohhorova, KO-49 üliõpilane
- Pille Pulk, KÜ-61 üliõpilane
- Leida Radik, pesulaohoidja
- Valda Ristna, võõrkeelte kat. vanemõpetaja
- Inga Roos, KO-81 üliõpilane
- Margit Rosenberg, ehitusmaterjalide probleemlaboratooriumi vaneminsener
- Aleksandra Rõžih, sõjalise kateedri õppemeister
- Ulvi Rähmi, LS-61 üliõpilane
- Maire Semper, TU Sektori juhtiv insener
- Mall Sammel, TU Sektori insener
- Eleonora Soboleva, sõjalise kateedri vanemlaborant
- Irene Sokolova, TU Sektori vaneminsener
- Jelena Suler, ED-67 üliõpilane
- Margarita Tasa, marksism-leninismi kat. vanemlaborant
- Zanna Tšudinova, matemaatika kat. assistent
- Elle Tšugunova, AO-21 üliõpilane
- Pilvi Vaksman, plaani-finantsosakonna vanemökonomist
- Virve Vanaveski, pearaamatupidaja asetäitja
- Viivi Viigipuu, majandusosakonna koristaja
- Merike Viilma, TE-61 üliõpilane
- Riina Vikerpuur, EE-101 üliõpilane
- Monika Öunpuu, TL-41 üliõpilane.

Rektor B. TAMM

Õnnitleme

HEINO LEPIKSON — 70

28. veebruaril tähistas oma 70. sünnipäeva meie instituudi teadusprorektor (alates 1957. aastast), Nancy Ülikooli Elektrotehnika ja Rakendusmehaanika instituudi kasvandik (1938), professor (1962), Nõukogude Eesti preemia laureaat (1949), ENSV teeneline teadlane (1979) Heino Lepikson.

Jõudu, jaksu ja tervist edaspidiseks!

SOTSIALISTLIK VOISTLUS

15. veebruaril kinnitas instituudi ametiühingukomitee 1983. aasta sotsialistliku võistluse tulemused.

Profüleerivatest kateedritest osutusid parimateks autokateeder mehaanikateaduskonnas, automaatika kateeder automaatikateaduskonnas, elektrijamite kateeder energetikateaduskonnas, sanitaartechnika kateeder ehitusteaduskonnas, töötamise ökonomika ja organiseerimise kateeder majandusteaduskonnas ning toiduainete tehnoloogia kateeder keemiateaduskonnas.

Ühiskonnateaduste teaduskonnas võitis sotsialistliku võistluse NLKP ajaloo kateeder

ja üldteoreetiliste õppeainete teaduskonnas teoreetilise mehaanika kateeder.

INSTITUUDI PARIMAD OLID:

Teaduskonnad:

1. Mehaanika
2. Automaatika
3. Energeetika

Üksikute tööliskude osas:

õppe- ja metoodikatöö — majandus teadusöö — automaatika ja energetika ühiskondlik-poliitiline tegevus kaadrid — mehaanika kaadrid — ehitus töödistsipliin ja kultuur — energetika

TSIVIILKAITSE VIKTORIIN

Alustame taas käesoleval õppeaastal tsiviilkaitse viktoriiniiga. Eelmise viktoriini kolme vooru kokkuvõttes olid kolm paremat:

1. Elektrisüsteemide kateedri õppegrupp
2. Anorgaanilise keemia kateedri õppegrupp
3. Elektrotehnika aluste kateedri õppegrupp

Loodame aktiivset osavõttu! Vastused palume esitada hiljemalt 16. märtsiks k.a. instituudi tsiviilkaitse staapi.

KÜSIMUSED I voor

1. Millised andmed tuleb kanda lipikule, mis kinnitatakse evakueerimise korral seljakoti, kohvri või mõne muu isikliku kandami külge?
2. Kuidas tuleb korter teha valmis, et kaitseks radioaktiivse tolmuga ja aerosoolide sissetungi eest?
3. Milleks kasutatakse individuaalset ravimkarpi AJ-2 ja mida teate tema sisust?
4. Mida teate TK päästesalga ülesannetest, koosseisust ja salgale ettenähtud erivarusustest?
5. Toiduainete, loomasööda ja vee kaitsmine saastumise eest?

LUGUPEETUD TPI ÜLIÖPILANE!

Tehnika uusimate saavutuste kiirest evitamisest, kõigide tehnoloogiliste nõuete täpsest täitmisest iga protsessi juures, kvaliteetsest projekteerimisest ja teistest inseneritöö tulemustest oleneb peaaegu et otsustaval määral meie ühiskonna iga liikme heaolu niisamuti nagu meie kodumaa kaitsevõime.

Ka Sina õpid TPI-s inseneriks või ökonomistiks. Ma ei tea, kas Sa tulid meile õppima väga veendunult ja oma erialavalikus kindlana või toimus see kuidagi juhuslikumalt, aga kuna Sa oled nüüd läbinud edukalt esimese eksamisesiooni (kui oled esmakursuslane) või juba õige mitu neist, soovim. Sulle armastuse tekkimist oma eriala vastu, süvenemist õpingutesse ja hiljem viljakat tööd.

Minu käesoleva kirja mõte Sinule seisab aga selles, et küsida Sinult, kuidas küpses Sul mõte tulla TPI-sse, kuidas Sinu arvates jõuavad teised üliõpilaseelikud selleni, et nad teevad niisuguse otsuse, mis neid selleks kõige rohkem mõjutab?

Loodusteaduslike ja tehniliste distsipliinide õppimine on tõepoolest objektiivselt raskem kui mitmete teiste erialade omandamine kõrghariduse tasemel ning eks seegi ole vist üks põhjustest, miks paljudki Sinu eakaaslased ei riskinud langetada seda otsust, mille tegid Sina. Aga on kindlasti ka teisigi põhjusi. Igatahes pärast sõjaaegne põlvkond, ma mõtlen neid, kes käisid TPI-s 40—50-ndatel aastatel, ka 60-ndate algul, põlvkond, kuhu kuuluvad ka Sinu vanemad, võtsid tehnikaharidust märksa entusiastlikumalt.

Kuna, nagu Sa hästi tead, noorte soov tulla tehnikat õppima on viimastel aastatel langenud, on meie kõigi kokkusaadavaid aida muuta ühiskondlikku arvamust suunas, mis taastaks tehnikahariduse endise maine. Muide, umbes samasuguse probleemi ees on olnud paljud arenenud riigid, kuid üldreeglinana nad hakkavad sellest mõnaperioodist üle saama. Seda peame meiega suutma!

TPI tähistab 1986. aastal oma 50-ndat aastapäeva. Selle ettevalmistamist püüab kogu meie kollektiiv sisustada muudugi ka meie kooli maine tõstmisega, tema propageerimisega, temasse õppima tulemise propageerimisega.

Muidugi tegelevad Sinu õpetajad ja vanemad kolleegid TPI töötajate hulgas mainitud propageerimisega, kuid selle kirjaga ma tahan paluda Sina, lugupeetud studiosus, et ka Sina lähtuksid sellesse üritusse.

Ma ei hake Sulle ette kirjutama, kuidas seda teha, sest ma usaldan Sind ja arvan, et tead ise paremini. Üks on mulle selge: Sinu aktiveeriv sõna oma eakaaslaste hulgas on kütkestavam kui minu oma. Seepärast palungi Sind, et Sa ei hoiaks tagasi mõjutamast endast nooremaid järgima Sind valitud teel ning et avaldaksid oma arvamist, kuidas seda kõigil paremini teha.

Kirjuta «Politehnikule», kirjuta mulle, tõstata neid probleeme komsomolikoosolekutel, tõmba kõiki kaasa üritusse, mis aitab panna pistikese kivikese sellesse, mida mainisin kirja esimeses lauses.

Sinu reageerimist ootama jäädes, lugupidavalt REKTOR.

ET KÕIK PÄEVAD OLEKSID NAISTEPÄEVAD!

Te olete mitmetuhandelise pere ametiühingu juht. Kuidas hindate naisi kui juhte? Kuidas te end juhina tunnete?

Tiiu Allik: «Ausalt öeldes ega naine reeglina oma iseloomult juhtiks ei sebi. Juhtid võivad olla ikkagi mõned üksikud. Suuri ja häid naisjuhte ja teadlasi, nagu Curie jt., on vähe. Keskpäraseid naisjuhte meil on ja oma tööga saavad nad hakkama.

Minna? Eks ta ikka parem oleks olnud, kui mõni mees oleks a/ü esimees. Mõningate raskemate küsimuste, nagu näiteks töökaitse, lahendamisel on ikka kõva kätt vaja.

See, et kõrgkoolis ja tudengitega töötan, mõjub väga positiivselt. Mõtelaadilt ja arusaamiselt peab kindlasti nooruslikum olema. Noor inimene vaimu- ja keha- ja meele- ja võime- ja võimelise, aga vana peab oma noorust meelde tulema ja mõistma noori. Mitte ütleva, et noored on halvad. Iga noor põlvkond on omanäoline ja enamasti ta ei mõtle, kas on mõistlik kõike välja öelda või mitte, vaid ütleb. Peab nooruslikult mõtlema. Kuidas see õnnestub, on juba iseküsimus. Ega see päris kerge ole. Seepärast ka üliõpilaste a/ü, kus ees noor juht, on ikka kõige õigem.»

Milliseid võimalusi ja soodustusi tagab instituudi a/ü nais-tudengitele?

T. A.: «1982. aasta novembrikuu määrusega saavad noored emad, ka üliõpilasemad, esimese lapse sündimisel 50 rubla

toetust, teise ja kolmanda lapse puhul 100 rubla. Kui on enam lapsi, siis tuleb pöörduda juba sotsiaalhooldusosakonda.

Kuid pärast sünnitusjärgset puhkust, kui vormistatakse akadeemiline puhkus, saab moor oma igakuist osalist toetust 35 rubla.

Üliõpilasperekondadel, kelle sissetulek ühe inimese kohta on väiksem kui 50 rubla, on õigus saada igakuist toetust 12 rubla iga lapse kohta kuni laste 8-aastaseks saamiseni.

Vallalistele lasteta tudengimaidudele erisoodustusi pole.»

Keda Teie kui naine peate naiselikuks naiseks? Kas tänapäeva naistudengid on naiselikud?

T. A.: «Arvan nii, et naisterahvas peab ikkagi olema NAINE. Hea ema, hea abikaasa, kodukolde hoidja. Örn ja hell — see on täiksa loomulik.

Alkoholipruukija ja suitsetav naine pole naiselik naine. Kuid kui naine vahetevahel paneb suitsu ette, mitte et tõmbaks, vaid nagu nalja mõttes, siis ei kao naiselikkus veel kuhugi. Ja mõni pitsike vahel võtta — ega seegi naiselikust veel kaota. Aga parem oleks, kui naine mitte kordagi suitsu ette ei paneks.

Kui noored õpivad ja käivad koolis, siis nad käivad ka kohvikutes ja suitsetavad, kuid peret luues jääb suitsetamine üliõpilaspõlve. Ma ei ütleks, et kümme aastat tagasi suitsetati vähem kui praegu. Tüdrukud hakkavad lihtsalt rohkem silma. Et nad vähem naiselikud oleksid — ei ütleks. Kui a/ü aktiivni vaadata, siis on nad nii armsad, nii naiselikud ja võre-

Profüleerivad kateedrid:

1. Sanitaartechnika
2. Toiduainete tehnoloogia
3. Elektrijamite

Mitteprofüleerivad kateedrid:

1. Statistika
2. Masinaelementide
3. Teoreetiline mehaanika

Teadusliku uurimise laborid:

1. Tööstusliku soojusenergeetika probleemlabor
2. Pulbermetallurgia tootmis-harulabor

3. Tootmisprotsesside automatiseerimise probleem-labor

Isemajandavad osakonnad ja allasutused:

1. Konstrueerimis-eksperimentaalosakond
2. Trükikoda
3. Ehitusjaoskond

Eelarvelised osakonnad ja allasutused:

1. Sõjalise- ja tsiviilkaitse kateeder
- 2.—3. Teadusliku uurimise sektor
- 2.—3. Raamatukogu

Õnnitleme võitjaid! Ametiühingukomitee

dad. Alati on olnud vähem ja rohkem naiselikke naisi.»

Mida arvate tänapäeva noorte neidude valmisolekust saada emaks?

T. A.: «Füüsiliselt on ta küps, selles pole kahtlust. Võib-olla praegu sünnitatakse tudengieas lapsi rohkem kui vanasti. Õpi-ajal vms on keegi ei sünnitanud. Toetus ei järgi vaadates sünnitatakse praegu väga palju. Muidugi on raske. Elamist pakkuda meil peaaegu pole. Üksikud toad, mis on, ei rahulda vajadusi.

Arvan, et üliõpilaspõlves sünnitada võib, see on normaalne

ja iga sünnitamiseks on ka kõige õigem.

Tudengipõlves on väimne valmisolek täiesti tasemel. Olen noorte emadega kokku puutunud, nad saavad oma vastutusest hästi aru. Ka noormehe muutuvad isaks saades tunduvat.

Kerge ei ole neil kindlasti. Võib-olla tuleb õppimine katkestada või statsionaarist üle minna kaugõppesse.»

Mida Teie kui naine ootate meesperelt naistepäeval ja üldse?

T. A.: «Tahaks nii, et naistepäev ei oleks üks päev aastas, vaid et kõik päevad oleksid naistepäevad. Lilleke naistepäeval oleks suurema väärtusega mõnel teisel päeval.

Naised on ise ka natuke süüdi. On liialt palju otsustamist ja juhtimist enda kätte võtnud. Tahaks ikkagi rohkem austust ja lugupidamist meeste poolt. Mitte sõnades ja demonstratiivselt, vaid et tunnetaksid seda kõikjal ja ka täiesti võõraste inimeste poolt. Tihtilugu on täis trollides sõnelmist ja võib-olla pole naistel alati päris õigus, kuid mees võiks paljugi ütlemata jätta. Teine on ju naine.

Palju on ka naisi, kes ei jää milleski käitumiselt meestest maha ja võib-olla on ta mitte-austamise ja lugupidamatuse ise ära teeninud. Ega siin sõnadega midagi muuta ei saa. Ju see on objektiivsetel põhjustel kujunenud nii.»

NAISELIK ÖNN?

T. A.: «Esikohal igal juhul mitte töö. Perekind ja kodu, alles siis meeldib töö.»

Küsitles RAIVO LINNAS, MM-83

TALVEMÕTTED

Prr! Võtab lausa hambad plagisema. Tammun jalalt jalale ja vahin vihaselt musta kaugusse. Kuhu ta küll jääb? Krudiseval sammul läheb minust mööda viltides vanamees, läkiläki kõrvuni pähe veetud. Taga liigleb sahisedes kelgurist, taadi kott otsa peal seismas. Vaevalt see mees nii uljalt tatsuks, kui kojamees oleks agarust üles näidanud ja tänava paksu soolaliivaga üle puistanud. Taga liiglane sammurudin kaob kiiremini, kui pimedus möödub katta suudab. Vana läheb... ja ongi läinud. Mina aga seisn. Klopsin kõvasti saapainasid kokku, kuigi ise ei

usu, et sellest sooja saab. Märkamatu on hakanud sadama. Rahulikult langevad räitsakad, kaugelt ja kõrgelt. Tundub nagu poetaks neid keegi selle musta eesriide tagant. Kas tõesti pole midagi näha? Ei. Ühtki tähte ei paista. Vaid tänavalatern sirab taevamustenduse taustal väga külmalt, väga üksinda. Räitsakad aina langevad ja langevad. Ikka iga esimese järel kaks, iga teise järel neli, iga neljanda järel kaheksa. Tohutult. Kohmakalt takerdavad nad ripsmeis ja sulavad siis. Sirutan käe. Vaevata püüan sadakond neist kinni. Looduse imelapsed, jääliide sugulased. Milline hämmastav sarnasus! Ja ometigi ei sarnane neist üks-

ki teineteisega. Sõe hingeõhk sulatab peagi kõik minu kristalliselged taevasädelused.

Lumetäpikestega talveõhtukardin avaneb äkki ja Sa tuledki. Tunneksin Su ära vist kümne kilomeetri kauguseltki. Tuled mu poole kärmel, toredalt keksival sammul. Käed on Sul kui nukul — peopesad allapoole. Su sõrmede kelmikas hoiak ja liigutuste pisimatus...

Seisatad mu ees rõõmsalt ja juba lööbki õine talvepimedus sürama Sinu silmade naerupäikesest. Imestan alati, kuidas küll lumi Sinu naerukiirtest ripsmetel ei sul, kuidas lumesagarad Sinu silmade kohale mõnusa helbesalli saavad kudu-

Toredasti seisad Sa talvevaikuses, käed seljal ja pea tibake küljele kallutatud. Sõbralik naeratuse Sinu õrnroosadelt huultelt jõuab värskete kordumatu läbi karge talveõõ minuni...

Poed tihedamini minu kaissu. Sul on külm. Surun Sind tugevamini enda vastu. Tunnen, et oleme üks. Meie kehad, mõtted ja teod — kõik on MEIE. Peites oma silmad Sinu kohevassa kraesse, tunnen, kuidas kogu minu reaalsus ja argine vaev asenduvad lõpuks taas mõtmatult mõnusa heldimusega. Suudeldes õrnalt Sinu imepehmet kõrva pehmes juuksekiharas, sosistan tasa: «Kallis...» OLIVER

KÕIGE SUUREM SALADUS

See, et TPI on poiste kool, pole vist kellelegi saladus. Järelikult, ühele keskmisele instituudile ajalehe lugejale pole keegi muu salapärasem kui **NAINE**. Lõpetab vaene mees-tudeng instituudi. Astub kahe jalaga iseseisvasse ellu. Mõnel juba elukaaslane seltsiks, mõnel veel võimalus valida. Igal juhul oleks huvitav teada...

Jaanuari keskel, just tulise sessi sees, luges meile juba tuttav seltsimees Moskvast — psühholoogiateaduste kandidaat **A. P. Egides loengu teemal «Kõik naistest»**. Ei usu, et temagi neist «kõik» teab. Midagi aga sai kirja pandud.

Kui mehed käivad nõuandlas abi otsimas, siis peaaegu alati seostuvad nende probleemid impotentsiga. On ju impotentsi tagajärjel suguelu perekonnas võimatu. Naise külmus vaid raskendab seda. Siit ka loogiline järeldus küsimusele: «Miks mehed nõuandla ukse lähedamini kasutavad?».

Naisi häirib hoopis midagi muud. Nimelt kurdetakse kõige rohkem orgasmi puudumist. Ideaalne suguaht lõpeb alati selle meeldiva tundega mõlemal partneril. Reeglina mehed saavad orgasmi. Küll aga mitte kõik naised. Kohe peab ära ütleva, et füsioloogiliselt 15% kõigist naistest pole orgasmiks võimelisedki (olles samas absoluutselt terved). Tervislikust seisukohast on orgasm naistele väga vajalik. See selgub kohe, kui vaadata orgasmi energiat. See pole lihtsalt mõnus tunne voogamas armujoovastussena üle kogu keha. Naiste organismis on vahetult enne orgasmi umbes 3000 cal «liigset» energiat, mis organismiga «vabaneb». Pärast pikaaegist armumängu tõuseb arteriaalne vererõhk, mis langeb alles orgasmiga. Kui ei saavutata orgasmi, tekib organismis hüpertooniatõvele iseloomulik seisund. Verekiirus emakas ja selle ümbruses soodustab müomesuguste nakkushaiguste teket. Loomulikult jätab see kõik naisele ka rusuva meeleolu. Tekitab ju orgasm muutusi mitte ainult suguelundites, vaid ka ajus. Näiteks, mehed änge arvake, et teie midagi naeruväärset on, kui teie partner äärmise naudinguga tipul äkki valjuhäälselt naerma puhkeb. Ka selline ebatavaline kaasnähe on täiesti loomulik.

Meeldivate elamuste olemasolu on alati parem kui negatiivsete emotsioonide puudumine.

Vastuolusid kerkib kuhjaga. Juhtub ju ka nii, et enne igasugust orgasmi (naisel) suguühe lihtsalt lõpeb. Lõpeb tänu sellele (tähelepanu, naised), et mehed, erinevalt naistest, ei ole võimelised saama korraga üle ühe orgasmi. Pärast seda esimest ja ainsat... jääb naine lihtsalt rahuldumata. Meestele:

70%-l meestest ei saabu orgasm enne 30 minuti (!) möödumist ärritusmängu algusest. Ka kõige temperamentsematest võimekamatel võtab see aega 15 minutit. Mees:el seevastu on see aeg 2—3 minutit.

Kas siis tõesti meie suur ja õiglane loodus peidab endas sellist püüdnud vastuolu? Oh ei. Veidi bamaalne näide küll, aga kättesaadav kõigile: Täna-val võib tihki näha hulgakesi jooksvaid koeri. Pole vaja loodusteadlase terast pillku, et ära arvata, kes keda taga ajab. Emane jookseb täpselt nii kaura, et kogu vastuolu kaoks ja et isasega «paari heites» mõlemad löbu tunnaksid. Inimestel on asi, eriti viimasel ajal, väga halvaks muutunud. Arvab ju iga naine pärast pulmi just nii, et tempel pees ja joosta pole enam kuhugi. (Meisikus looduses igal juhul pödur papsiks ei saa.) Naisi mehele pole eelmängu praktiliselt vaja. See pärast ei mõista meie, mehed ka mitte naise huvi võimalikult mahuka ganderocbi järele. Lepime siis kokku, et vähemalt magamistoa buduaar olgu

täiuslik! Normaalses abielus tuleks vähemalt 3—4 päeva tagant naisele võimaldada «pidu-päev». Eks naised ela rohkem tundele.

Kui aga siiski armumäng lihtsaks jääb? Iga mees peaks oskama oma kahte-kolme minutit pikendada, kui ta oma naist terakenegi armastab. Pikendamiseks on soovitatud 150 grammi alkoholi. A. P. Egides kehitas selle koha pealt õlgu ja lisas nii muuseas, et 250 grammi võib pikendada suguühet lõpmatuseni ja ilmselt 350 grammi korral see ei algagi.

Kes siis ikkagi ei saa orgasmi? Pikaaegised ja ulatuslikud uurimused näitavad, et umbes 3% noorematest kui 13-aastasest, 15% 13-aastasest, 45% 18-aastasest (ligikaudu pooled) ja 85% 30-aastasest naistest võivad saada suguaktist tõelise naudingut. 13-aastastel pole ega saagi olla mingit suguelu?! Arvestades, et mitte ainult mehed, vaid ka naised tegelevad eneserahuldamisega (masturbatsioon), ja võttes veel arvesse, et neil, kes orgasmi ei saa, pole ilmselt mingit vajadust selleks, võime põhjuse ja tagajärje lihtsalt ümber vahetada. Masturbatsiooniga tegelevad 3% alla 13-aastasest tütarlastest ja 15% 13-aastasest neidudest (määletavasti poiste protsent samas vanuses oli tunduvalt kõrgem). Statistika näitab veel, et 62% 30-aastasest naistest aeg-ajalt rahuldavad end ise. Nende hulka ilmselt ei mahu need 15%, kes küll abieluvad, saavad lapsi, aga mitte kunagi ei tunne suguelust täit mõnu. Muide, naine, kes kunagi pole tegelegenud masturbatsiooniga, saab orgasmi reeglina pikema aja möödudes suguühte algusest, kui naine, kes on tegele-

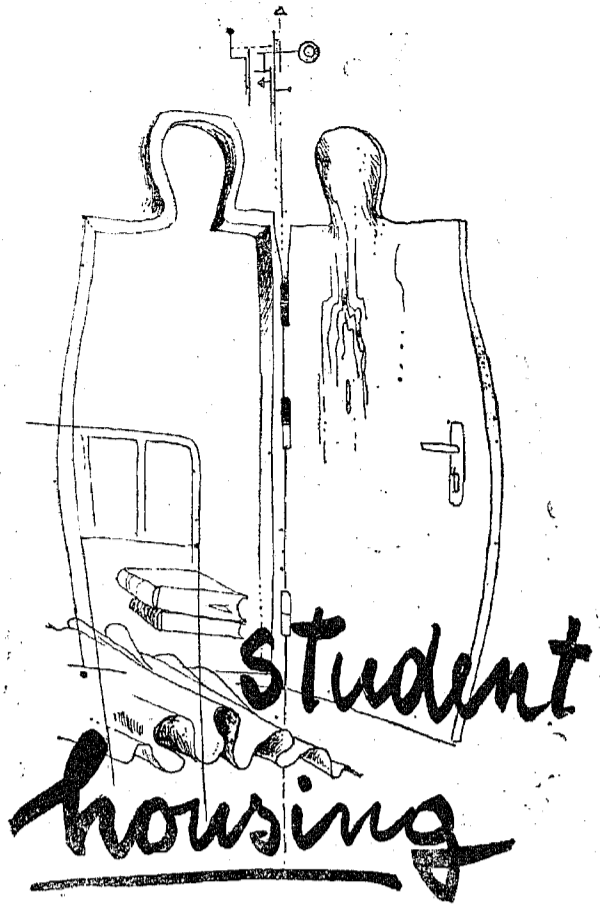
nud. Naisi häirib suguelus väga palju. Täielikult võib kõik ära rikkuda äsja koju tulnud ämm või isegi möödunud tramm. (Kord tehtud katse kassidega. Paarituuse momendil lastud. Meist mööda joosta hiirel. Isane jätkas oma tegevust hoolimata võib-olla tühjast kõhustki. Emane aga midagi muud tähele panemata tormas hiirt kimmi krabama.)

Andis kord lektor head nõu perekonnatõelisele noorele: «Riputage ometigi kiiri ukse peale, et kuulde, kulla Kusta, läksime kolmeks päevaks kala-ale. Ära täna koputa.» Ei saa ju otse kirjutada, et «nii ja naa, mul täna vahetord naise-ga, ära praegu sisse astu.» Tulemus oli üllatavalt osavõtlik. Küsimuse peale «kas aitas?» vastati, et niidud on pea kogu ühiselamu kalal.

Võiks veel kokkuvõtteks öelda, et seksuaalsuhted on harmoonilised, kui abielu on harmooniline.

Kimbuke lilli ja kaine naeratus — pole midagi lihtsamat.

Refereerinud **KALLE ISAND**

ÜLIÖPILASTE MAJUTAMISE SOTSIAALMAJANDUSLIKKE ASPEKTE

Tõlgitud ajakirjast «IUZ MAGAZINE ON THE DEMOCRATIZATION AND REFORM OF EDUCATION», 1983, nr. 3.

TEISEKS — Enamikus maades tehakse jõupingutusi üldiseks elamistingimuste parandamiseks. Linnades elamisvõimaluste otsivate üliõpilaste arvukuse kasu saab aga korteriraskuste ette ka mitteüliõpilased.

KOLMANDAKS — On jõutud äratundmisele, et üliõpilaste elamistingimustel on suur mõju nende õpingute efektiivsusele. Majanduslikud kalkulasioonid näitavad, et kasulik on kindlustada üliõpilastele ihaldatud odavad korterid, kui kanda kahju nende pärast, kes ei jõua habade elutingimuste pärast õpingutes rahuldavalt edasi.

Valitsuse abi ulatub üliõpilaste majutamisega tegelevate organisatsioonide moodustamisest otsese abiraha maksmiseni.

Sotsialismimaades eraldab kapitalimahutused ühiselamute ehitamiseks riik. Enamik Lääne-Euroopa tudengeid on aga sõltuvuses olukorrast «korterturul». Pealegi langevad majanduskriisi survele tehtavate kärpimiste ohvriks esmajärgkorras sotsiaalhooldus- ja haridussüsteem. Saksa Föderatiivse Vabariigi Rektorete Konverentsi andmetel kärbiti 1982. aastal üliõpilaste kohta kulutatavaid summasid 25%. Aastatel 1970—1980 vähenesid tudengi kohta tulevad summad 50% võrra. Toome näite: UNI DORTMUNDIS (SFV) õpib praegu 80% rohkem üliõpilasi kui kümme aastat tagasi, eelarve on aga jäänud samaks. Eriti raskes olukorras on ülikoolis veel kohanemata esmakursuselased, kelle hulgas ainuüksi Saksa FV-s on 150 000 ilma peavarjuta. Samalaadne olukord on ka Suurbritannias, kus 1984—1985 õppeaastal arvatakse peavarju vajavat umbes 500 000 üliõpilast. Mitmed üliõpilased elavad üldkasutatavate hoonete vestibüülides ning mahajäetud majades. See segab õppimist ja kohati ollakse sunnitud isegi ülikoolist lahkuma.

Üldse kulutavad üliõpilased korteritüüri peale veerandi oma sissetulekutest — rohkem kui ükski teine sotsiaalne grupp.

Sotsialismimaades on olukord teistsugune. Saksa DV-s näiteks elab kolmveerand üliõpilastest uutes, viimase kümne aasta jooksul ehitatud ühiselamutes. Ühiselamukoht maksab 10 marka kuus ning kohustus ühiselamusööklas umbes 80 penni. Majutamiskulude katmiseks makstav summa moodustab stipendiumist ainult 5%.

Järgnevalt lühike ülevaade õpingute finantseerimise erinevatest variantidest:

— nn. ameerikalik süsteem ehk isemajandavad ülikoolid, mille sissetulekuallikaks on õppemaks. Antud alajaotuse musternäidisteks on erakolledžid, kus õppemaks ulatub 5000 dollarini (arstiteaduskonnas 25 000 dollarini) aastas. Elamine sellise õppeasutuse ühiselamute kompleksis läheb maksma ligikaudu 1000 dollarit kuus. Stipendiumi saavad ainult väga vähesed eriti andekad üliõpilased. Kust ülejäänud elamiseks ning õppemaksu tasumiseks raha saavad, on nende endi mure.

— Lääne-Euroopas valitseb hariduslaenu süsteem. Näiteks Norras avati 1947. aastal Hariduslaenu ja Stipendiumide Pank (ELSB), kust iga rikkikus või ka erailikoolis registreeritud üliõpilane oma elu- ja õppevajaduste rahuldamiseks raha saab. Osa sellest rahast arvatakse stipendiumina, ega nõuta tagasimaksmist. Ülejäänud (kui protsentidega laen) tuleb tasuda teatud aja jooksul pärast õppeasutuse lõpetamist. Selline süsteem on eriti teretulnud üliõpilasperekondadele (Norras on abielus 30% üliõpilastest), kelle vajadused ning vastavalt ka «laenu» osa on suurem. Haridus ise on tasuta.

— Omapärast korda kasutatakse Saksa FV-s. Rahalist abi saab ligikaudu 20% üliõpilastest, kusjuures abi suuruse sõltub vanemate sissetulekust. Ent sageli nõuab möbleeritud korteri üür sama palju, kui nad saavad toetuste või stipendiumidena — (ümberarvestatult) 100—200 dollarit.

— Valdavas osas sotsialismimaades saavad üliõpilased rikkalikku stipendiumi, mis katab nende igapäevase elu kõik vajadused.

Järgneb

KORDALÄINUD TANTSUOHTU

Reedel, 17. veebruaril 1984 toimus kohvik-klubis tantsuõhtu Horre Zeigeri orkestri kaastegemisel. Kuna Sarajevo-ekraan ja gripp nõudsid oma osa, siis seekord oli tantsulembest rahvast kogunenud suhteliselt kasinalt (umbes 70 inimest).

Tantsuvaheaegadel tutvustas TPI peotantsuklubi «Senior» treener Jüri Põpstel mugavahedat swinglikumist, mis sobis hästi orkestrilalade stiiliga ning leidis ka otsekohe aktiivset järgijategemist. Oma rõõmu võimalusest jalga keerutada vahetult orkestri saatel väljendasid tantsijad järjest kaunimate «poognatega» (tantsimata ei jäänud ükski orkestrilalade). See

omakorda innustas orkestrante oma säravatest pillidest veelgi säravamaid helisid esile tooma. Suureks «lootuseks» kõigile oli teadmine, et taolised orkestriga tantsuõhtud TPI töötajale saavad edaspidi toimuma regulaarselt igal kuul. Järgmine kord on planeeritud samuti reedeks, 23. märtsiks 1984. Nii et, tantsuhuvilised — jälgige reklaami!

REIN MÄGI

profülaktooriumis rinna ette, taob rusikaga vastu rinda ja rüskab, et tema ja tipikad üldse mingile korrale ei allu, pole mõtetki neile korda peale suruda.

Kord suruti ikkagi peale. Kord peab peale jääma. «Haige» Lepasoo visati profülaktooriumist välja. Kaalumisel oli ka «mehepoja» eksmatrilineerimine ebaväärika käitumise pärast. Lõpuks halastati ja piirduti käskkirjaga (range noomitus).

Teadmiseks kõigile: kui te tõesti soovite profülaktooriumis end ravida ja puhata, siis olete ka kohustatud järgima

teile ettenähtud norme (ravigakorra, toitlustamise, käitumise kohta). Vastasel korral käitumise teiega nagu «haige» Madisega (ainult võib-olla siis enam ei halastata, vaid eksmatrilineeritakse). Ei tee te ju häbi mitte endale, vaid eelkõige oma kõrgkoolile, oma instituudile.

Ja veel. Kui profülaktooriumisse juhtub veel mõni Lepasoo taoline rüuskaja, võidakse instituudilt profülaktooriumi kohad lihtsalt ära võtta. Kannatajaks on aga paljud need üliõpilased, kes tõepoolest vajavad ravi ja puhkust. Muide, rüuskajate kaasüliõpilased.

Madis Lepasoo (EE-83) on meil vahva mees. Nagu oleks haige, vajaks ravi — kuidas muidu seletada tema soovi teravist parandada kõrg- ja kesk-erõppeasutuste sanatooriumiprofülaktooriumis. Kuid teisalt: puhta terve ja jõuline, ajab

FILMIVEERG

Üritused seljataga.
Filmifestival.

Selle hooaja teist poolaastat alustas filmiklubi küllaltki aktiivselt. Kevadsemestri avaõhtu oli 14. veebruaril. Siis sai uue hoo sisse ka TPI VII filmifestival. Kavast olid «Tallinnfilm» dokumentaalfilmid. Alljärgnevalt filmidele antud klubi hinne ja hindajate arv.

- J. Müüri «Ka sõna on tegu» (3,49 ja 357)
- P. Toomina «Teekond mäe südamesse» (4,70 ja 357)
- P. Pukki ja P. Simmi «Alternatiiv» (5,17 ja 357)
- P. Simmi «Järgmine loosimine» (6,47 ja 357)
- L. Laiuse «Kodulinna head vaimud» (6,79 ja 357)

Õhtu teises pooles vaatasime fragmente J. Renoiri 1934. aasta filmist «Madam Bovary». Klubis on olnud võimalus jälgida J. Renoiri filme nn. impressionismiajastust: «Vee tütar» ja «Väike tuletikutitarlaps» ning nn. neorealismiperioodist: «Toni» ja «Suur illusioon» (J. Gabiniga peaosas).

16. veebruari lisaõhtu oli pühendatud dokumentaalfilmi kui žanri rajaja Robert Flaherty 100. sünniaastapäevale. Ekraanil nägime fragmente 1931. aastal tehtud filmist «Tabu» (koos F. Murnaugaga). Loomingust võime veel nimetada «24-dollarilise saar» (1924), «Maa» (1942), «Louisiana lugu» (1948). Nähtut kommenteeris R. Flaherty loomingu suur austaja M. Soosaar.

21. veebruari õhtul olid festivalitules filmiharrastajad: O. Mailendi «Uued Tallinna pildid», H. Atso «Setukad», P. Joala (ka U. Haug, K. Kilvet ja T. Linna) «Sampinjoniid», P. Joala ja K. Koitmetse «Hõissa pulmad», T. Aru «Jüri Arraku näitus Kadriorus», T. Aru «Siim Annuse tornid», T. Aru ja U. Keeduse «Poolõed» ja H. Tamme «Noortel meestel on kiire».

Pikemalt peatume amatöör-filmidel pärast 13. märtsi, kui on harrastajate teine programm ka vaadatud. Märkimist väärib aga see, et viimane mainitud filmidest on valminud meie filmiklubi oma mehe poolt.

Õhtu teise poole sisustasid fragmentid A. Resnais'i filmist «Hiroshima, mu arm».

28. veebruaril hinnati festivali raames «Eesti Telefilm» uusimat toodangut.

Õhtu teise poole oli kohtumine Roman Balojaniga. Vaatasime tema uut filmi «Suudlus» (1983). Eelnevalt teame tema loomingust filmi «Lennud unes ja ilmsi».

MIDA VAADATA

Filmiklubi soovib külastada kinos «Kaja» mitmekesist filmiprogrammi: 27. veebruar — 4. märts: «Sõjaväljaromaan» (NSVL); «Ma ei unusta sind ilial» (NSVL); 5. märts — 11. märts: «Tõrksa taltsutamine» (Itaalia); alates 12. märtsist: «Pärija» (Poola), «Võlukütt» (Kanada), «Õnnelik ost» (Tšehhoslovakkia).

ANDRES ALLIKMÄE

Arvestuse saamiseks palus keskkonnakaitse õppejõud üliõpilastel kirjutada sellest, kuidas keegi kunagi on saanud elektrilöögi. Pika arupidamise peale meenus, et ka mul on selline kogemus. Ja siin see nüüd ongi, lugu sellest, kuidas ma sain elektrilöögi.

19. detsember 1982. Ärkan 7.30. Sirutan jala teki alt välja. Vasaku jala. Jälle vasaku, nii nagu eilegi või nagu üleile, üleüleile, jne.. Saatus on juba kord selline. Pole teine suurem asi.

7.45. Ootan, ja inimesed ootavad ühes minuga. Bussi ootame. Tore on teada, et ka peale sinu on teisi lihtsameelseid. Aeg venib nii kiiremini. Ta siiski tuleb. Isegi tuleb. Astun bussi.

8.15 astun auditooriumi. «Kes teie olete?» «Kiisaelmar veoo viiekümne kahest.»

«Kas teie tõesti ei tea, et loengule ei hilineeta? Kui tubki, et hilinetakse, siis tullakse sisse vaheajal. Selge? Te ei sega ju mitte ainult mind, vaid ka kaasüliõpilasi...»

Järgneva veerandtunni jooksul selgub, et tänu minule on

meie teaduskonna õppeadukus tunduvat langenu. Rahulikult «rahuldavale». Maitseasi müidugi.

Asua tavakohasele paigale viimases reas. Ajalehte ei jõudnud osta. Naabrilt kah pole. Kurv. Kõnspelleeriks õige. Uni tikub kallale. Näen unes, et olen kolmesajaviiekümne kuupalgaga treial. Siis löövad värvilisse unenäku mustvalged toonid: stippi saab kolme nädala pärast. Ärkan karjatades. Mind palutakse lahkuda.

Loengu lõpuks, poole kümneks, on plaan valmis. Kauplen kaasa paar sõpra ja kella kümneks oleme juba tuttaval Vaksali tänaval. Maailmas on siiski ühteist ilusad.

Kaheteistkümnendast reast tant-sule. Meid sunnitakse lahkuma. Lahkume. Iseseisvalt.

Sean sammud tuttava kesk-koolihoone poole. Parasjagu lõpebki kuues tund. Ja juba TA tulebki. Minu blond abiturienti-neiu. Ulja, pedantsis noormehe saatel. Jah, saatus on juba kord selline.

Keel hakkab neli saama. Hä-mardub. Jalutan Veskimetsas. Kõrini on. Hea oleks olemata olla.

Kõrgepingeliin. Esimesed sammud on raske. Mida ülespoole, seda enam saan kindlust juurde. Siin ta ongi — 220 kilovolti. Otse käeulatuses.

Küünitan juhtme poole. Kui ainult alla ei kukuks. Vigaseks võib jääda. Käes. Läbi minu sulgub vooluahel. Juhe, parem käsi, vasak käsi, mast, maa. Hetkeks löön särava õhtuava taustal. Siis on kõik.

Mõne aja pärast eemaldavad liinivõrgu sisetunud laiba juhtmetest. Prantsatan maha.

Jaa-jaa, niisukene lugu juht-ust minuga 19. detsembril 1982 ehk kuidas sain elektrilöögi. Nii saingi.

V. KIISAELMAR

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI LEIUTUS- JA RATSIONALISEERIMIS-TEGEVUSE ÜLEVAATUSE TULEMUSED

Tehes kokkuvõtteid 1983. a. leiutus- ja rationaliseerimistevõimudest vastavalt «Tallinna Polütehnilise Instituudi leiutus- ja rationaliseerimistevõimude ülevaatuses tingimustele» (kinnitatud TPI rektori poolt 28. 11. 1983. a.) selgitas ÜLURU TPI a/o koos instituudi patendiosakonnaga välja parimad teaduskonnad, allasutused ja töötajad leiutuse alal ning parima allasutuse ja töötaja rationaliseerimistevõimude alal.

Vastavalt ülevaatuses tingimustele otsustati leida preemia järgnevalt: 1 esimese preemia (100 rbl.), 2 teist preemiat (57 rbl.) ja 10 kolmandat preemiat (5 rbl.).

I. PARIMAD TEADUSKONNAD LEIUTUSTEVÕIMUS.

1. Mehaanikateaduskond
 2. Automaatikateaduskond
 3. Energeetikateaduskond
- II. PARIMAD ALLASUTUSED LEIUTUSTEVÕIMUS
1. Peenmehaanika kateeder
 2. Pulbermetallurgia laboratoorium
 3. Elektroonika kateeder
- III. PARIMAD LEIURID
- I koht ja rahaline preemia 100 rbl. REIN LAANEOTS — peenmehaanika kateedri dotsent;
- II koht ja rahaline preemia 75 rbl. ENGO VÄLJAOTS — peenmehaanika kateedri laboratooriumi juhataja;
- BORIS GURJANOV — elektroonika kateedri vanemteadur;
- III koht ja rahaline preemia 50 rbl. TEET-ANDRUS KOIV — sanitaartechnika kateedri vanemteadur;
- JAAN JÄRVIK — elektrotechnika aluste kateedri dotsent;
- MART MIN — automaatika kateedri vanemteadur;

gistaja ja dresseerija, ning veel ja veel... Kuid järeltulevad põlved teavad siiski kõige rohkem kirjanik Jaan Oksa, üht vastuolulisemat ja uhkemat nime eesti kirjanduses.

Jaan Oks ise on öelnud: «Seitse aastat õelgu veel arvustajad, et minu töödel mingisugust kunstiväärtust ei ole, laheksandamal aastal peavad nemed seda ikkagi tunnustama — et on.» Kuid ikkagi saiesimene raamat? kirjaniku sulest kaante vahele alles pärast kirjaniku surma. Omaaegne alaarenenud kirjanduskriitika tegi meeleheitlikke katseid, et Oksa kirjandusest välja suruda (sama üritati ka isikukultuse ajal). Tagantjäre ei tundugi see imeilikuna. Liialt uued ja ilmutuslikud olid ta teosed tollastes ajalehetöötajate liikuva seltskonna jaoks ja ta ise oli liialt uhke, et kohameda valitseva madala maitsega. Oma eluajal võis Oks mõistmist leida vaid «Noor-Eesti» ringkonnas. Peamine hulk Oksa eluajal ilmunud loomingut avaldati G. Suitsu ja Fr. Tuuglase toimetatud «Noor-Eesti» albumis ja ajakirjades. Need avaldamised ongi kirjaniku säilinud pärandi tuumaks.

Alles «Siuru» aegadel, kui leidis imetlust Jaan Oksa «Tu-

meistkümnendast reast tant-sule. Meid sunnitakse lahkuma. Lahkume. Iseseisvalt.

Sean sammud tuttava kesk-koolihoone poole. Parasjagu lõpebki kuues tund. Ja juba TA tulebki. Minu blond abiturienti-neiu. Ulja, pedantsis noormehe saatel. Jah, saatus on juba kord selline.

Keel hakkab neli saama. Hä-mardub. Jalutan Veskimetsas. Kõrini on. Hea oleks olemata olla.

Kõrgepingeliin. Esimesed sammud on raske. Mida ülespoole, seda enam saan kindlust juurde. Siin ta ongi — 220 kilovolti. Otse käeulatuses.

Küünitan juhtme poole. Kui ainult alla ei kukuks. Vigaseks võib jääda. Käes. Läbi minu sulgub vooluahel. Juhe, parem käsi, vasak käsi, mast, maa. Hetkeks löön särava õhtuava taustal. Siis on kõik.

Mõne aja pärast eemaldavad liinivõrgu sisetunud laiba juhtmetest. Prantsatan maha.

Jaa-jaa, niisukene lugu juht-ust minuga 19. detsembril 1982 ehk kuidas sain elektrilöögi. Nii saingi.

V. KIISAELMAR

TOOMAS PARVE — automaatika kateedri nooremteadur;

MAIDO AJAOTS — peenmehaanika kateedri dotsent;

MADIS TOOMET — sanitaartechnika kateedri vanemteadur;

JUHAN LAUGIS — elektriajamite kateedri dotsent;

ARVO OORN — elektriajamite kateedri assistent.

PARIM NAISLEIDUR — PREEMIA 50 RBL.

TIIA-MAJA SULD — põlevkivitehnia ja sünteetilise problemlaboratooriumi vaneminsener

PARIM NOOR LEIDUR — PREEMIA 50 RBL.

MART TAMRE — peenmehaanika kateedri insener

IV. PARIM ALLASUTUS RATSIONALISEERIMISTEVÕIMUS

Elektronarvutite kateeder

V. PARIM RATSIONALISEERIJAT — PREEMIA 50 RBL.

ARVO TOOMASALU — elektronarvutite kateedri nooremteadur

TÕNU TOMBERG

1. Kiri Fr. Tuuglasele 1908. a.
2. «Tume inimeselaps» 1918
3. «Tume inimeselaps» ja «Kriitilised tundused» 1918; «Nelja-päev» ja «Kannatamine» 1920
4. Fr. Tuuglase «Jaan Oks. In memoriam», «Postimees» 18. III 1918, essee on ära toodud ka Jaan Oksa koondkogus «Vaevadema» («Loomingu Raamatukogu» nr. 8-10 1967)

Naistepäeva joonistuse tegi Tatjana Suurpõld (EK-87).

NB!

Järgmine sisuline «Tallinna Polütehnik» ilmub 30. märtsil (vahepeal riiklikud pühad, venekeelne ja eestikeelne reklaamnumber abiturientidele).

Õnnitleme

Dots. JEVGENI FOMINÕH — 60

ehk jutt mehest, kes saadeti kodunt laia maailma (kõrgkooli) veeringuga taskus ja tagasi tuli taalriga.

Ta alustas TPI-s 1945. a. ning suunati 1950. a. pärast lõpetamist ETKVL KIT-sse ökonoomisti ametikohale. Seal tabati otsekohe, et tegemist on väärt mehega ning edutati peagi plaanisakonnajuhataja ase-täitjaks ametit (ppima, et kui aeg tuleb, oleks kogend mees-koha pealt võtta. Väärt mehe-huvi tüüris aga tööprobleemide poole ja hoopis tehase «Punane Ret» töö ja töötasu osakonna juhatajaks. Tolleaegse RMN juhtkonnale oli varsti selge, et selle mehe võimeid jätkub rohkem kui ühe ettevõtte töö-probleemide lahendamiseks ja Jevgeni Fominõh edutati aastast 1959 ENSV RMN Masinaehituse Valitsuse Töönormatiivide uurimise Büroo juhatajaks. Us tegevus nõudis teadus-tuge. Selleks siis pöörati pilk uuesti TPI poole ning astuti kaugõppeaspirantuuri profes-sor A. Rannese juhendamisel. Väitekirja temaks sai «Töö- ja palgakorralduse täius-tamise probleemid ENSV apa-raaditööstuses». Teoreetilise uurimise käikides praktilise tegevusega laabus tema käes, nagu see J. Fominõhile alati omane harmooniliselt ning pä-rast sellekohaseid protseduure omandati majandusteaduste kandidaadi teaduslik kraad.

Edasi: 1963. a. valitud kodu-(tootmise) ökonomika ja organiseerimise) kateedri dot-sendi ametikohale, 1965. a. kin-nitatud dotsendi kutse. 1966—1979 majandusteaduskonna pro-dekaan, alates 1982. a. tootmise ökonomika ja organiseerimise kateedri juhataja.

Nüüdne juubilar on majan-dusteaduskonna juhtiv õppe-jõud ja vabariigis tuntud spet-sialist teadusliku töökorralduse ja tehnilise normeerimise alal. Ta on TPI TTO laboratooriumi teaduslik juhendaja, tema juhendamisel on kaitstud 7 kandidaadiväitekirja ja koos-tatud mitmeid üliõpilustel konkursidel auhinnatud üli-õpilastöid. Tema teadustööde loetelus on teaduslikku töö-korraldust käsitlevaid töid rohkem kui 50 autoripoogna mahus, nende hulgas tehnilise normeerimise originaalne käsi-raamat ning mitu kaasautor-luses koostatud õpikut ja käsi-raamatut.

Ja mis kõige tähtsam — tema autoriteet üliõpilaste silmis ning austus kõigi kolleegide poolt.

Püsiivat tööd ja mõtteerksust soovib 12. märtsil juubi-larile majandusteaduskonna tu-dengite ja kolleegide pere.

Vastutav toimetaja G. HAZAK

JAAN OKS

28. II 1884 — 25. II 1918.

Nende kahe daatumi vahele mahub Jaan Oksa elu. Kolm päeva vähem kui kolmküm-nend meli aastat. Pole just kui-gi palju, ent ikkagi.

Kes ta siis oli — Jaan Oks? Kui palju me üldse temast tea-me? Vähe. Tunduvalt vähem kui mõnest teisest nooreestla-sest. Paljud ei tea aga temast midagi, rääkimata tema teoste lugemisest. Ja paljudest neid teoseidki säilinud on.

Kes ta siis ikkagi oli? Ame-teid oli Jaan Oksal kuhjaga. Ta oli köstrist jumalasalga ja, vasikanahkade ja piltpostkaar-tidega kaubitseja, peamiselt rõvedatest majadest koosneva rahvakalendri väljaandja, kool-meister — see inimhinge vä-

OOTAME KÜSIMUSI

Unest semestrist tuleb meil uus rubriik «Meie oma foorum», kus küsimustele hakkavad vastama paljud instituudi juhtivad töötajad. Esimesena andis nõusoleku vastata meie küsimustele haldusprorektor Raivo Vihvelin.

Et küsijad olete teie kõik, ootamegi toimetusse (A III 204) küsimusi Raivo Vihvelinile. Et vastab haldusprorektor, on oodatud eelkõige need küsimused, mis puudutavad insti-tuudi haldust. Küsimusi ootame selle kuu (märts) lõpuni. Küsimustele vastused avaldame aprillikuu ajalehes «Tallinna Polütehnik».

TP

«TALLINNA POLÜTEHNİK» «ТАЛЛИНСКИЙ ПОЛИТЕХНИК»

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk t. 49/41. Офис парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Tallinnского политехнического института «Таллинский политехник». Телеграфный адрес: «Экселу», Таллин, 46942. Toimetuse aadress: 20002 Tallinn, Ehitajate tee 5, TPI, 3. hoone, tuba 204, tel. 577-261. Адрес редакции: 20002 Таллин, Эзхитэте тее 5, ТПИ 3 копуе, комната 204, тел. 577-261.

Tell. nr. 690 MB-02310 Händ 2 kop.